

Tryggheimhelsing

GRAND PRIX

s. 12

Brittis Brann
s. 4

**Ein svært
«dramatisk»
lærer**
s. 6

**Russetid
med mye
mening**
s. 8

Rektor har ordet

Baktale hjå oss? Mobbing? Aktuelt for kristne friskular?

Resultata for Elevundersøkinga 2012 er klare. På Tryggheim ønsjer vi å skape føresetnader for at kvar enkelt elev, uavhengig av meiningar og interesser, skal kjenne seg respektert og akseptert. Vi vonar at alle skal kjenne på at personale og elevar er rause og syner kjærleik til kvarandre.

Positive utbrytarar

Ein måndag i januar var ein Vg3-elev innom kontoret. Han fekk formidla at Jesus på mange måtar var annleis. Ja, faktisk var Jesus ein utbrytar. Mange vart sinte på Jesus, både for det han gjorde og for det han sa. Seinare bad eg eleven utdjupe det at Jesus var ein positiv utbrytar. Då svara han: Målet for ein positiv utbrytar må vere å bli mest lik Jesus og vere ein Jesu tenar. Han siterte to bibelvers: «Den største av dykk skal vera den som tener dei andre. For den som gjer seg sjølv stor, han skal gjerast liten, og den som gjer seg sjølv liten, han skal gjerast stor» Matt 23,11-12. «Audmyk dykk for Herren, så han skal opphøgja dykk!» Jakob 4,10. Tenk kor lite "trendy" det er å tenke slik! I dag ønsker menneske å opphøge seg sjølv – eg vil vere i sentrum, eg vil vere best!

Jesus var ein positiv utbrytar

Alle tollarane og syndarane heldt seg nær ved Jesus og hørde på han. Men farisearane og dei skriftlærde murra og sa seg imellom: "Denne mannen tek imot syndarar og et i lag med dei," Luk 15,1-2. Dei prektige likte ikkje at Jesus var i lag

med syndarar. Men Jesus var ein utbrytar. Han stod på deira side som fall utanfor. Han tok seg ofte av den eine. Tenk berre på kvinna ved Sykars brønn i Johannes 4. Ho var ikkje skikkeleg jøde, men samaritan og framand. I tillegg hadde ho hatt fem menn, og den mannen ho hadde no, var ikkje hennar. Dei som budde i Sykar, ville helst ikkje sjå henne, langt mindre snakke med henne. Då sjokkerer Jesus igjen. Han har tid til henne. Ja, han gjev rom for samtale og forkynner evangeliet for henne. Jesus var sjølv ein framand då han var liten. På grunn av fare for familiens liv måtte dei flykte til Egypt der dei levde som framande.

Din tosk!?

"Men eg seier dykk: Den som blir sint på bror sin, skal vera skuldig for domstolen, og den som seier til ein bror: 'Din tosk!' skal vera skuldig for Det høge rådet, og den som seier: 'Din dåre!' er skuldig til helvetes eld," Matt 5,22.

Snakkar du fint om nesten din? Snakkar du sant? Kva med rykte om nokon? Dei er kanskje sanne – eller kanskje er dei vondsinna? Er baktale utbreidd hjå oss også? I kristne heimar, kristne miljø og

på Tryggheim? Det kan vere vanskeleg å vere den som seier: Stopp – no går vi for langt. Men ein positiv utbrytar gjer her ingenting som kan vere teikn på å støtte opp om rykta. Tvert imot går han mot straumen. Kanskje teier han stille? Kanskje går han ut? Kanskje får han frimod til å ta tak i det positive og snakke fint om den eller dei det gjeld.

Elevundersøkinga 2012

Dei nyaste målingane syner at 90% av elevane ved Tryggheim vgs ikkje har opplevd mobbing på skulen denne vinteren. På den eine sida er dette gode tal og tyder på ei positiv haldningsendring blant elevane. Men i høve til mobbing kan vi aldri vere nøgde med tal som syner at nokon også har vorte mobba. Vi ønsker å halde fram med å bevisstgjere elevane og skape nulltoleranse for mobbing. Vi ønsker også her å vere positive utbrytarar – gjere kvarandre gode – heidre kvarandre.

"De har høyrte det er sagt: Du skal elska nesten din og hata fienden din. Men eg seier dykk: Elsk fiendane dykkar, velsign dei som forbannar dykk, gjer vel mot dei som hatar dykk, og be for dei som forfølgjer dykk," Matt 5,43-44.

Tusen takk for omsorg, forbøn og gåver! Vi helsar med Jes 1,18; "Kom og lat oss gå i rette med kvarandre, seier Herren. Om syndene dykkar er som purpur, skal dei verta kvite som snø!"

Gjermund Viste

HELT ELEKTRISK!

Jeg vet ikke om du har tenkt over det noen gang. Men når du skruer på lysbryteren hjemme, så åpner du opp for at elektrisk kraft får glødetråden i lyspæra til å lyse hjemme hos deg. Det du gjerne ikke visste, er at ledningsnettets ditt er tilkoblet et kraftverk som produserer mer energi enn du noen gang klarer å bruke opp. Den nøyaktige mengde energi som du bruker, produseres på samme tid som du bruker strømmen.

På mange måter er det slik det er å være kristen. I Paulus sitt brev til Filippene kap. 3 vers 10 står det: «... så jeg kan få kjenne ham og kraften av hans oppstandelse ...» Hvorfor tror du folk blir kristne? Hvorfor tror du mange kristne finner seg i ubehageligheter og faktisk livsfare for å bekjenne at de er kristne? Jeg vet folk blir kristne fordi de merker Guds kraft, jeg tror folk heller vil dø enn å fornekte Jesu kraft som de daglig kjenner i livet sitt.

Har du aldri prøvd å be til Gud, du? Har du aldri kjent Guds kraft på kroppen i livet her på jord? Da kan jeg forstå at du synes det er litt merkelig med hele kristendommen. Da forstår jeg hvorfor du synes det blir litt «trykkende» når du møter levende kristendom. Det er litt vanskelig for deg å forholde deg seriøst til folk som tror på Jesus, det er nesten som du må gi aksept til at de tror på julenissen. De er så annerledes enn det som er normalt for deg.

Tenk deg et elektrisk apparat. Det er laget av produsenten for å bli tilkoblet elektrisk kraft. SÅ ER DET MENINGEN Å SKRU PÅ BRYTEREN. Det er meningsløst etter mitt syn å kjøpe en lampe og aldri skru på bryteren så den får lyse. Du er et slikt «apparat» (les «menneske»). Lurer på om bryteren er av eller på hos deg?

I Bibelen står det at vi er skapt i Kristus Jesus for å gjøre gode gjerninger som han forut har lagt ferdige for at vi skal vandre i dem (Ef. 2,10).

Jeg ble kristen da jeg var 18 år. Jeg fikk spørsmål om jeg ville bli med på møte. Etter dette møtet begynte jeg å lese i Bibelen, gikk på flere møter, hørte på vitnesbyrdet til andre kristne. Etter en kort stund måtte jeg folde hendene mine og be til Gud om at han måtte bli Herre i livet mitt. Det jeg angret på etter at jeg ble kristen, er at jeg ikke ble kristen mye tidligere. Jeg har opplevd Guds kraft i livet mitt igjen og igjen. Det er godt å være i samfunn med Jesus og få kjenne hans kraft i livet. Et liv uten Jesus er utenkelig for meg.

I Bibelen står det at vi mennesker ikke har fordi vi ikke ber til Gud (Jak 4,2). Å be til Gud er selve bryteren som setter deg i forbindelse med «kraftverket». Jeg vil oppfordre deg som ennå ikke har kjent Guds kraft i livet ditt, at du begynner å be til Gud, lese i Bibelen, prate med noen

kristne om veiledning. Jeg vet én ting: Du er aldri i tvil når du merker Guds kraft i livet ditt. Jeg vet en annen ting også: Når du først har fått kontakt, vil du for alltid ønske å være tilkoblet himmelens kraftstasjon.

Lykke til med tilkoblingen!

Hilsen Arne Kristian Helgøy

- No er dei blitt normale for meg

Multikulturelt møte på mottakssenteret på Nærland

Kjartan Håland tok med seg engelsk-gruppa si og besøkte Nærland asylmottak tidlegare i vår. Tryggheimhelsing har prata med Melinda Undheim, Ine Egebakken og Helge Ask i 2STa som var med på vitjinga.

Kva tenkte de om besøket på førehand?

- Eg forventa at dei var annleis enn oss, seier Melinda. Helge hadde derimot vore der før og sat inne med noko kjennskap til forholda. Ine innrømmer at ho hadde fordømmar mot asylsøkjjarar frå media fordi mange blir framstilte som kriminelle.

Korleis opplevde de møtet med menneska på Nærland?

- Dette var lærerikt, meiner alle tre. Melinda legg til at det var noko anna enn forventa, og at ho fekk eit heilt anna syn: no er dei blitt normale for meg.

- Eg blei kjent med personar i staden for asylsøkjjarar, seier Ine. Helge lærte mykje om korleis deira førsteinntrykk av Noreg var og kva dei tenkjer om oss. Ein fortalde at det er vanskelig å få kontakt med nordmenn, men skulda det på oppsedinga vår. Ine påpeikte at dei er her fordi dei er i ein trengt situasjon, ikkje for å utnytte oss.

- Eg kunne treft dei igjen, føyer Melinda til.

- Vi byrja med ein leik for å bryte isen.

Deretter sette vi oss i blanda smågrupper. Vi skulle få til ein samtale, men det blei fort til at nordmennene spurte og dei andre svara. Det verka som dei hadde stor respekt for oss, meiner Helge.

Kva erfaringar gjorde de med å ha engelsk-ti-maner ute i felten?

- Samtalane gjekk jo på engelsk, men vi måtte bruke enkelt språk på grunn av varierende engelskkunnskapar. At det var kjekt å gjere noko anna enn å ha vanlege skuletimar, er dei jamt samde om og fortel at eit nytt møte i vår er under planlegging.

- Det var ei positiv oppleving. Leiaren på Nærland sette pris på at vi var der og hadde skore opp frukt til oss, men vi er litt meir usikre på om asylsøkjjarane vil gjenta dette. Men dei fleste vart med på fellesbiletet, avsluttar Helge.

Björg Topnes

Brittis brann

Me møter Britti Frantzen i den hektiske kvardagen ved Tryggheim vgs. Britti er i farta, men når me set oss ned, er ho heilt til stades med direkte blick og klar tale. Ho innrømmer at ho lett lar seg engasjera, at ho må ha hjarta med i det ho gjer.

Britti, kvifor er det så viktig at tilsette i NLM vgs deltek i møtearbeidet på skulane?

Engasjementet let ikkje venta på seg:

- For det første er det så viktig å få ein god relasjon til elevane! Å ha åndeleg fellesskap er heilt annleis enn klasseromskontakten. Ein møter dei på ein annan måte her. Møta gjev ein fin sjanse til å byggja bru mellom skulekvardagen og livet elles, understrekar Britti, som undrar om generasjonen hennar med åra har blitt litt meir usynlege i ungdomsarbeidet.

- I dag føler mange at dei unge helst vil klara seg sjølv, med sine uttrykk og det siste nye innan teknologi. Men treng det å vera så fancy på møta våre? Innhaldet er poenget, så kan gjerne rammene vera enklare. Å vera saman fleire generasjonar er dessutan lærerikt! Ung iver kan balanserast mot erfaring, og eit yngre uttrykk forfriskar den som har vandra vegen i ei årrekke.

Fellesskap på tvers av alder har altså eigenverdi, men Britti påpeikar også at dei vaksne kan hjelpa til med å ivareta kvaliteten i forkynninga.

- Det skal forkynnast sant og rett, og ungdomen vil ha klar tale. Me tenkjer kanskje sjølv at det beste er å gå stilt i dørene, men ein ser ofte at dei unge set pris på ei direkte forkynning. Det må vera noko dei unge kan veksa på. Ho siterer ein klok mann som sa det slik då ho var ung: «Du veit det, Britti, ein kan ikkje berre leva på chips og cola!»

Møteveke som NLM vgs arrangerer rundt på skulane, er i følgje Britti ein viktig komponent i arbeidet.

- Møteveker skaper tid og rom. Her veks frimodet til å ta opp det som ligg på hjarta. Her er ein arena for dei gode samtalane; og igjen står vaksen-nærvær sentralt. Talarane kan ikkje følgja opp alle, men med fleire

vaksne til stades, er det meir å spela på når tankar om tru og liv skal luftast.

At NLM vgs har unike moglegheiter til å nå elevane med Guds Ord gjennom aktiv møteverksemd, er heilt opplagt. Morgonandaktar og møte set særpreg på skulekvardagen, men Britti ønskjer ikkje å idyllisera:

- Samstundes som internatlivet gir fantastiske moglegheiter, følgjer det også eit stort ansvar med å driva skule slik me gjer. Unge er sårbare i møte med lausriving heimanfrå og viktige vegval i livet. Nettopp her kan vi møta dei som tydeleg forankra og trygge vaksne.

Ho er likevel oppteken av å få fram at engasjementet hennar ikkje er ein peikefinger til NLM vgs-tilsette som av ulike årsaker er engasjerte utanfor møta på skulen der dei arbeider.

- Me er mange tilsette og har høgst ulike livssituasjonar, det er klart at ikkje alle kan delta på same måten. Men kanskje somme ikkje heilt har oppdaga at dei kan utgjera ein skilnad her? Som vaksne er me ein ressurs for dei unge som kjem for å få gode svar på viktige spørsmål, avsluttar Britti Frantzen.

Sofie Braut

Paula Våland, opprinnelig fra Filippinene, lærer Gunn Honnemyr tradisjonelle kokkekunster fra hjemlandet.

Flerkulturell dag på Helse-og sosial

Hvert år setter Helse-og sosiallinja fokus på det flerkulturelle Norge gjennom undervisning, film og temadager. Nytt av året og som et ledd i dette var det satt av en dag med fokus på matretter fra ulike land.

En tidlig maimorgen sto tolv ivrige jenter fra 1HSd klare til en god arbeidsdag på kjøkkenet. Sammen med tre damer fra Etiopia, Filippinene og India som arbeider ved Tryggheim til daglig, skulle de servere alle klassene på Helse- og sosiallinja, pluss noen ungdomsskoleelever fra Frøyland/Orstad som var på besøk.

De jobbet flittig ved kjøkkenbenken, så her er det tydeligvis nok av «koneemner». Ettersom matlukten spredte seg gjennom skolebygget, kom en etter en ned for å smake. Vi var så heldige å få en liten prat med en av kokkene, Birte Skretting fra 1HSd.

Hvordan opplever du å lage flerkulturell mat?

-Det er interessant å prøve ut litt nye typer mat og ingredienser. Det var spennende og det ble et vellykket resultat, rett og slett «masarp», som betyr «god smak» på filippinsk, svarer Birte mens Åshild roper etter oppmerksomhet i bakgrunnen.

Hvordan var det å arbeide med damene fra India, Filippinene og Etiopia?

-Selv om det var hektisk, så var damene «jille», hjelpsomme og hadde utrolige mengder tålmodighet. Men det var litt styr med kommunikasjonen på grunn av språkene, sier en fornøyd Birte med et stort smil om munnen.

Markus Grass og Andreas Vasshus

Birte Skretting lager filippinsk mat.

UGRAS OG BLOMSTER

Av Flora Larsson

Det er noe jeg gjerne vil spørre Deg om, Herre. Jeg har ofte stått undrende innfor det: Hvorfor vokser ugras raskere enn blomster?

Jeg ser det skje for øynene mine:
Jeg sår blomster og høster ugras,
Jeg sår gras, og se, det kommer nesler.
De spede plantene mine kveles av frodig løvetann.

Jeg har ingen personlig uvilje mot løvetann, Herre, så stilige og trivelige som de er, og dertil så forstandige, for de lukker seg til natten, og det er mer enn mange mennesker gjør, etter alt bråket en hører.

Men hvorfor skal løvetann, som jeg ikke har plantet, trives bedre enn blomstene jeg stiller med? Hvordan henger det sammen at en av en pose sortert fra kan høste kveke?

Så lenge det er spørsmål om blomster og ugras, er saken forunderlig nok, men tendensen går lengre og dypere. Jeg finner den i mitt eget vesen, en dragelse nedad til et lavere plan.

Det er en daglig kamp å holde målet høyt, å skape blomster og ikke ugras, det som er godt og ikke ondt i mitt liv, min karakter og min tjeneste.

Herre, er det en lov i Din moralske verden liksom i naturens verden at jo mer verdifull en vekst er, jo vanskeligere er den å dyrke?

Fra samlingen «Et øyeblikk, Herre». Her hentet fra boka «Gode ord i rett tid» ved Nils-Tore Andersen

Årets niendeklassingar, som stod bak førestillinga «Lygolia».

Ein svært «dramatisk» lærar

Når niande klasse ved Tryggheim ungdomsskule kvart år set opp eit teaterstykke, er det korkje naudsynt å dra inn Shakespeare eller Ibsen. Dramatikaren finn dei nemleg i egne rekkjer.

Dei siste åra har teaterstykkane vore skrivne av Sigurd Idland, ein av lærarane ved ungdomsskulen. Først kom «Mysteriet med dei skullete professorane», deretter «Babel i Babel» og til slutt denne vårens framsyning, «Lygolia». Og før alt dette skreiv han teatermanus til oppføringa av «Askepott». Men Sigurd har endå meir drama på CVen. - Eg har litt erfaring med drama frå før, mellom anna frå lærarskulen. Dessutan har eg vore med i teatergruppe i IMI-kyrkja. Så skreiv eg jo stil på skulen, smiler Sigurd. Rykta går om at teksten for neste års revy allereie er eit godt stykke på veg. - Rett etter ein revy er ein veldig kreativ. Hjernen arbeider på høggr. Dessutan er det eit godt utgangspunkt at eg heile tida har idear liggjande for teaterstykke fram

i tid, i tillegg til at eg har eit ønske om at stykkane me set opp skal vere knytte til fag på skulen.

I bilen og dusjen

Historiene blir til over ein lang tidsperiode. Sigurd understrekar at det er ein tidkrevjande prosess med mange endringar undervegs. Vegen frå ein ide til eit ferdig manus er lang.

- Eg tenkjer i bilen, i dusjen og rundt omkring. Eg må ha ein hovudtanke om historia før eg kan skrive ned litt. Ganske mykje kan bli endra frå første utkast til siste. Ein må ta omsyn til at det skal fungere godt på scenen. Undervegs må det inn mange detaljar, og det er ofte at eg sit fast. Då er det godt å ha andre å spele på.

Det funkjar!

Tekstane blir til ei viss grad tilpassa det aktuelle trinnet, slik at det skal vere elevar som kan ta dei ulike oppgåvene.

- Så veit eg at det må vere relevant for ungdommane sjølv. Men ofte blir den totale tematikken for samansett til at ein kan ta omsyn til elevane sine ønskje. - Kva får du sjølv ut av ein slik prosess? - Eg får ut noko kreativt, og eg får brukt sider ved meg sjølv som er kjekke å bruke. Etter å ha gjort dette nokre gonger har eg fått tru på at det funkjar. Det er kjekt å sjå prosessen frå manus til scenen, og sjå at

Sigurd Idland

ungdommane får det til. Det er motiverande. Dessutan føler eg at den veka me jobbar med øvingar, er den veka ein blir aller best kjend med elevane, seier Sigurd Idland.

Knut Reier Indrebø

Detektivar i myrlendte «klasserom»

Når 80 åttandeklassingar til hausten invaderer Hanabergsmyra med forstørringsglas og insektshåv, er det snakk om både miljøovervaking og forskning på høgt nivå.

- Elevane skal vere miljødetektivar og skal overvake kva som skjer med både planter, insekt og anna dyreliv når det skjer endringar, seier naturfaglærar på ungdomsskulen, Ingvald Ekeland.

Like ved Jærmuseet ligg ei stor myr på cirka 50 mål som det renn ein bekk gjennom. Bekken har grave seg ned i myra gjennom tusenvis av år, og dette har gjort myra tørrare. Då Fylkesmannen i Rogaland kom med ønske om å skape ei fuktigare myr der, slik myrene på Jæren var før, var ikkje Tryggheim seine med å henge seg på. Til hausten startar eit større forskingsprosjekt for å sjå kva som skjer med Hanabergsmyra når vasstanden blir heva. Prosjektet er støtta av «Den naturlege skulesekken».

- Det er mykje som er usikkert: Kva skjer med plantelivet i myra? Kva skjer med vasskvaliteten? Dette må me sjå på over tid. Eg trur elevane får sjå at det får konsekvensar i naturen når menneske grip inn i han, både negative og positive. Kanskje vil me sjå både eit større biologisk mangfald og ein reinare bekk i myra når prosjektet er ferdig? spør Ingvald.

Tverrfagleg

Tanken er at ein skal velje referanseruter på cirka 0,5x0,5 meter, som blir markerte nøyaktig. Ei lita gruppe elevar studerer ruta

Naturfaglærar Ingvald Ekeland vil ta elevane med på utforsking av blommar og insekt på Hanabergsmyra.

saman, først og fremst for å sjå på planter, i neste omgang på insekt, edderkoppar, sommarfuglar, fuglar og smådyr.

- Her spelar mange fag inn. Naturfag er sjølvst. Men i debatten omkring jordbruk og naturvern ligg det også mykje frå samfunnsfaget. Vidare spelar matematikk, kroppsøving og kunst og handverk inn. Det er tanken at elevane også skal lære seg naturfotografering og vite korleis ein registrerer funn digitalt, fortel Ingvald.

Langsiktig og treigt

- Eg ynskjer at me skal utnytte nærrområda rundt skulen betre. Området ved Jærmuseet er eit utruleg rikt område, som dessutan ligg innan sykkelavstand frå skulen. Eg har eit mål om å få skulen meir ut av klasserommet og vise at skulen er i samspel med

omgjevnadene. Dette er eit godt prosjekt i så måte, seier Ingvald.

Eit slikt forskingsarbeid tek tid og krev tålmod. Arbeidet startar med ein intensivperiode allereie i august/september. Deretter skjer det ikkje mykje før neste nye kull kjem til skulen hausten 2013. Det vil truleg ta år før ein kan trekkje konklusjonar av arbeidet. Ingvald trur likevel ikkje det vil bli keisamt for elevane.

- Det er ei pedagogisk utfordring. Men eg trur ei klar skildring av oppgåvene hjelper og at elevane veit at hans eller hennar bidrag er viktig. Sånn skjer forskning. Det krev tålmod og er langsiktig, understrekar Ingvald Ekeland.

Knut Reier Indrebø

Klimprar på morgonkvisten

Klokka er 07.25 ein måndag morgon, 45 minutt før første skuletime startar. Det er stille i ungdomsskulebygget, og ivrige lærarar har allereie starta førebuinga av dagens timar når tonar frå pianoet heilt utan vidare snik seg gjennom dører og vegger. Det er ingenting rart med det. Tiandeklassing Jarl André Ingebrigtsen står nemleg gjerne opp av loppekassen ein halvtime tidlegare enn naudsynt for å få tid til litt pianospeling før første skuletime.

- Eg har ikkje så godt sovehjarte, så eg kjem gjerne tidleg på skulen, i alle fall dersom eg når det tidlege toget, seier Jarl André, som bur på Klepp stasjon. At han helst vil unngå stress, er ei medverkande årsak til det tidlege oppmøtet.

- Det er betre plass på det tidlege toget også. Dersom eg kjem tidleg, kan eg bruke tida til å gjere lekser eller å øve på prøvar. Men eg treng det som regel ikkje, og då spelar eg piano i staden, seier Jarl André. Det er likevel sjeldan at «Morgonstemning» står på programmet.

- Eg brukar tida på frispeling, utan noter. Eg har jo ikkje notane med meg på skulen uansett, seier han.

Jarl André tek pianotimar på sjetten år, og er ikkje redd for at lærarane skal høyre han.

- Kanskje det er på tide at du no lærer «Forelska i lærer'n» utanat?

- Den kan eg allereie, lærte han for mange månader sidan. Men den spelar eg nok ikkje her på skulen, smiler Jarl André.

Jarl André stiller gjerne opp ein halvtime før skulestart for å spela litt piano.

Knut Reier Indrebø

Russetid med mye mening

Inga er en av årets russ, som snart er ferdig med tre år på Tryggheim. Hos henne hører vi ingen typiske vestlandsord eller -uttrykk. Her er det «kon» i stedet for «okke» eller «oss», «mø» i stedet for «me» og «ko» i stedet for «kva». Inga kommer nemlig fra det stedet i Norge der man snakker en dialekt som for ikke så lenge siden ble kåret til Norges fineste, nemlig Valdres, og nærmere bestemt fra den lille bygda Bagn.

Russetur til Honduras

Inga har vært redaktør for årets russeavis, men selv om det har vært et enormt strev, spesielt på slutten, har hun fått tid til en helt spesiell reise. I tillegg til å være Tryggheimruss er Inga, som svært mange av de andre 3.-klassingene, også medlem av kristenrusen (NKSS). I år hadde kristenrusen et helt nytt hjelpeprosjekt. I samarbeid med Ungdom i Oppdrag (UiO) arrangerte de tre turer som medlemmer av kristenrusen kunne melde seg på. Russ fra Vest- og Aust-Agder, Rogaland og Hordaland kunne melde seg på tur til Honduras, der de bl.a. skulle hjelpe til med å bygge en barneskole.

- Hva var grunnen til at du reiste?

- Jeg fikk vite om denne muligheten i fjor sommer på Skjærgårds-festivalen, og kjente med én gang at dette skal jeg være med på! Jeg har aldri vært på misjonstur før, og jeg ville være med og gjøre en forskjell. Det var spennende å få reise til et helt annet land og se hvordan de lever der.

- Kjente du noen fra før, og var det andre fra Tryggheim som reiste?

- Jeg kjente bare én annen russ fra Sandnes som var med til Honduras. Det ble fort fullt, så det var bare de første som meldte seg på, som fikk være med. Fra Tryggheim var det en til som reiste på misjonstur, men hun fikk ikke plass på vår tur og måtte bli med til Etiopia i stedet.

- Hva gjorde dere?

- Vi bodde i en liten landsby der UiO driver en barneskole. Det er mye analfabetisme, så for at ennå flere barn skal få gå på

Inga Jukvam har hatt en russetid med litt mer innhold enn de fleste.

skole, trengte de et skolebygg til. Dette var vi med på å bygge. I tillegg var vi mye ute i landsbyen og snakket med folk. Vi oppmuntret dem, ba for dem, lekte med ungene og spilte fotball. Vi hadde fokus på hjelpearbeid, men vi merket at de satte stor pris på at vi bare var der også. Det var litt rart å bare gå inn til helt fremmede mennesker og snakke med dem. De var så åpne og ærlige om livet sitt, og mange ville gjerne be sammen med oss.

- Hvordan kommuniserte dere?

- Miskitoindianere som bodde i landsbyen snakket miskito og spansk. Jeg har hatt spansk i fem år på skolen, og det kom godt med nå. Jeg fikk øvd masse på spansken!

- Hvordan var det å være der?

- Det var veldig inspirerende og motive-rende. Jeg har blitt mye mer takknemlig over mitt eget liv etter å ha vært i Honduras. De har så sykt lite, og likevel er de så gavmilde og imøtekommende. Vi har så mye og er så egoistiske.

Brann

Inga kan også fortelle at de fikk oppleve litt dramatisk under oppholdet.

- Vi opplevde faktisk en brann! Det er veldig tørt i området, skogbranner starter sta-

dig vekk, og en kveld kom en brann veldig tett på basen der vi bodde. Alle måtte ta hver sin bøtte med vann og springe ut for å være med å slukke. Hele basen vår var fylt med røyk. Jeg har aldri opplevd noe slikt før, men dette var visst vanlig. I fjor var det en brann som gikk bare 20 meter fra verandaen!

Inga er ikke i tvil om at hun vil anbefale dem som er russ neste år om å bli med på noe lignende, selv om det koster både tid og penger.

- Jeg vil anbefale alle som får muligheten å slå til. Det er en opplevelse for livet!

Anne-Berit G. Aanestad

Barna i landsbyen syntes det var kjempestas å få leke med russen fra Norge.

Låg profil - høg trivsel

Tid for drøs og kaffi på pauserommet. F.v. Sigve Olseth, Magne Stråbø, Per Ivar Wold og Gunnar Ånestad

Me har møtt han i mange utgåver; som det litt kverulante uromomentet i NRK sin Trond Viggo-figur og som den endå meir firkanta Narvestad i ein TV-serie for nokre år sidan. I krimseriar er han gjerne den som får med seg kva som eigentleg skjeddde på åstaden. Me snakkar sjølv-sagt om vaktmeisteren. På Tryggheim finst han også i fleire utgåver, felles for dei alle er at dei, i motsetnad til slike TV-figurar, har godt humør og er svært imøtekomande, t.d. når Tryggheimhelsing forstyrar i pausen.

Litt avgøymt, nede i hovudbygningen ligg driftsavdelinga; verkstaden, nokre andre smårom og eit spartansk pauserom vegg i vegg. Her er komforten av det sosiale og sjølvskapte slaget. Og låtten sit laust mellom dei som er på arbeid denne dagen. Det gjer ikkje noko å ikkje ha den mest synlege arbeidet, meiner dei, når gjesten spør korleis det eigentleg er å ha eit arbeid folk ofte gløymer litt av slik i kvardagen. Det er jo ofte at det er først når ting ikkje fungerer at ein kjem vaktmeisteren i hug. - Slik er det berre i dette arbeidet, meiner Gunnar Ånestad. Det er eit sørvisyrke, og det er jo heilt naturleg at folk først tek kontakt når noko ikkje verkar. Det er gildt å syta for at ting fungerer som det skal.

Bygningsmassen dei har ansvar for, er imponerende: 17000 m² golvareal er her under tak i tillegg til tomte elles på 53 mål. Det seier seg sjølv at det er mykje å finna på. Å husa drygt 180 ungdomar er ei oppgåve som heller ikkje er utan utfordringar. Av og til utartar kreative påfunn til noko som vert ekstraarbeid for driftsavdelinga,

slikt som kjem på toppen av alt anna forefallande arbeid. Men at ungdommen vert verre og verre og stadig mindre flinke til å ta vare på ting, er eit syn dei ikkje utan vidare deler.

- Det er rettare å seia at det varierer ein del frå år til år kor mykje tull som hender. Mange gonger kan ein like gjerne seia at det er utruleg kor godt det går, når så mange unge lever og bur så tett saman, meiner Magne Stråbø.

Ånestad er oppteken av at ein legg vinn på å ha ein god og open tone med både ungdom, lærarar og dei andre på huset. - Med god kommunikasjon går alt mykje lettare, meiner den erfarne vaktmeisteren, men det er klart at nokre av «bestillingane» som kjem inn, krev ein raskare reaksjon enn det som er heilt realistisk, når ein tenkjer på alt avdelinga skal ta seg av. Særleg somme lærarar kan ha det travelt når noko dukkar opp, poengterer han med glimt i auga og til allmenn humring.

Ingen av dei synest å sakna det å vera meir profilerte i skulekvardagen på Tryggheim. Dei har eit godt miljø, med ein eigen arbeidsrytme og pausar nede på driftsavdelinga. Her er godt miljø med mykje lått og løye, forsikrar dei, og føler ikkje dei er utgløymde sjølv om dei er litt for seg sjølv. Det er fleire vaktmeistarar no enn tidlegare, og det har si heilt naturlege forklaring. Driftsleiar Per Ivar Wold utdjuper:

- Dokumenterings- og administreringskrava i samfunnet har heilt klart nådd vaktmeistranes rekkjer også. Det er tydelegvis ikkje lenger nok med ei velfylt verktøykasse og turvande traktorar når jobben skal

gjerast. I dag skal du ikkje ta i mange tak før skjema skal fyllast ut og arkiverast, og slikt tek tid, poengterer Wold. I tillegg har bygningsmassen auka dei seinare åra, og stadig er det meir som skal haldast.

HMS er heller ikkje her eit ukjent omgrep, og etter kvart er dette som går på tryggleik blitt noko av det viktigaste.

- Ting skal vera trygt, det skal vera skikkeleg og ein må ha oversikten og førebyggja der ein kan, meiner Gunnar Ånestad, som ser dette som den kanskje viktigaste oppgåva dei har.

Mykje er forandra sidan Ånestad byrja her i 1984. Tidene og krava endrar seg, elevar kjem og går, men også i den nye tida er oppskrifta på den gode arbeidsdagen av det kjende slaget. Her er det ope og trygt mellom mannskapet, her kan ein le, og her kan ein snakka alvorsord når ein kjenner for det, forsikrar gjengen som er samla rundt pausebordet.

Men kanskje du skal senda ein tanke til desse karane neste gong du går over tunet. Og neste gong du irriterer deg over noko som ikkje verkar, kan du jo òg tenkja på kor mykje som, trass alt, fungerer heilt godt dag ut og dag inn. Det er kolossal mange deler i det svære maskineriet Tryggheim skular, og nokon syter faktisk for at det går ganske så smurt gjennom alle Jærens forblåste årstider.

Sofie Braut

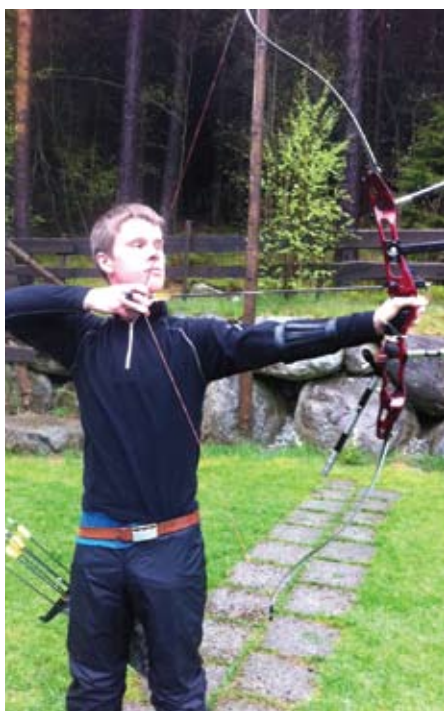
SKYTEGLADE ELEVAR

«Kva brast så høgt,» ropa kong Olav i slaget ved Svolder. «Noreg or hendene dine, konge,» svara Einar Tambarskjelve, ei fiendepil hadde treft og øydelagd bogen hans. Det finst framleis nordmenn som kan bruka slikt utstyr. I vår viste Tryggheimelven Aslak Tegle Sande at han er Noregs beste skyttar i si aldersgruppe med recurveboge innandørs. Ein annan elev, Anette Thingbø, har valt eit meir moderne våpen, nemleg ei 6.5 kaliber Sauer-rifle (og det må vera farlege saker, for då eg gjekk inn på nettsida til produsenten for å læra meir, fekk eg berre: «This site has been blocked by the network administrator»). Tryggheimhelsing møtte desse to, som begge bur på Kvernaland i Time.

Ho er yngst av tre sysken, han av to. Aslak har halde seg på Kvernaland heile livet, men det har ikkje Anette.

- Me budde i Tanzania frå eg var fire til eg var ti år gammal. Eg hadde heimeskule. Ein lærar kom og gav oss noko av undervisninga. Resten tok mor seg av.

- Korleis hadde det seg at de byrja å skyta?
- Eg fauk litt rundt med heimeskoren treboge då eg var gutunge, så eg har for så vidt alltid likt det. Me fekk prøva å skyta med boge ein gong i samband med skulen. Då møtte eg folk frå 'Klepp bueskyttere'. Eg vart med i klubben for om lag fem og eit halvt år sidan. Dei fyrste par åra var det mest for det sosiale. Men så tok eg til å reisa på stemne og konkurrera for alvor.

Aslak med bogen (foto: Aslak Tegle Sande)

Anette i aksjon (foto: Kjellaug Thingbø)

Anette fortel at mora kom over ei annonse om skiskyting. Men når ein har budd slik til at ein måtte på toppen av Kilimanjaro for å finna brukande føre, seier det seg sjølv at skigåing ikkje vert eins sterkaste side. Difor leita dei etter ein stad det var skyting utan ski. Dei fann Time skyttarlag. Der vart det halde skytekurs for nybyrjarar, og Anette fann snart sin plass i laget.

- Både mor og far liker å gå på jakt. Alle i landsbyen visste at mor kunne handtera eit våpen. Det gav ekstra tryggleik om far var borte nokre dagar. Sjølv var eg ikkje glad i jakt, tykte det small så høgt. Difor vart resten av familien overraska då eg byrja med skyting for fire år sidan.

Ho fortel at dei fleste av dei ho konkurrerer med, har vore med lenger.

Mange av oss har minne frå barndomen om ei enkel grein, flekt, tilskoren i endane og spent med ei snor, men ein moderne konkurranseboge er noko heilt anna. Det vert konkurrert med fleire slag bogar, men Aslak fortel at han bruker den einaste som er nytta i olympisk samanheng, recurvebogen. På denne bogen er begge endane, eller lemmene, som dei vert kalla, bøygd bakover når bogen ikkje er spent. Det gjer at du får meir kraft på pila. I tillegg er det sikte, stabilisatorar og anna flott utstyr.

- Når me skyt innandørs, er avstanden til blinkane 18 meter. Då bruker me trippelblink. Me set ei pil i kvar blink, og så går me fram og skriv opp. Om me skulle skyta fleire skot på ei skive frå så kort hald, ville me ha splintra for mange piler. På utandørs bane skyt min klasse, kadettane, på 60 meter. Seniorane står 70 meter frå skiva. På småstemne skyt eg forresten allereie i lag med dei vaksne. Om hausten driv me med felt- og jaktskyting. I jaktskyting har me berre eitt skot, og blinken kan vera nede ved bakken eller oppe i eit tre. I feltskyting har me fleire skot, nokre med oppmålt avstand, andre

med ikkje oppmålt avstand til blinken.

For Anette òg er året delt i ulike sesongar. I mørke vinterkveldar skyt dei innandørs med kaliber 22 på 15 meter. Her er Anette regjerande samlagsmeister i juniorklassen. Allereie frå februar kryp dei ut i snøen og byrjar med feltskyting. Då skyt dei mot figurar som er plasserte ute i naturen. For ungdomsklassane er figurane nøyaktig 100 meter borte. Dette vert kalla finfelt. Det er Anette god på. Frå avisene veit eg at ho vann både eit stemne i Gjesdal i februar og eit på Høga-Håland i mars. Neste år, når Anette kjem opp i seniorklassen, skal ho skyta grovfelt. Då får ho ikkje vita kor langt borte figurane er, det kan vera alt mellom 100 og 600 meter. I april byrjar baneskytinga. Juniorane skyt liggjande og kneståande seriar på 100 meter, seniorane liggjande, kneståande og ståande på 200 meter. På dei to-tre vekene som har gått sidan baneopninga på Flikka, har Anette allereie sikra seg fire andre plassar. Målsetjinga er å koma med i finalen ved landskyttarstemnet på Voss seinare i sommar.

- Eg hadde aldri kome så langt som eg har, utan god hjelp. Mor og far har støtta meg både med råd og sponsing – skyting er ein dyr sport. I tillegg har eg fått svært god oppfølging i laget. Eg vil særleg nemna ungdomsleiaren Terje Høyland og Einar og Tor Ståle Johansen.

- Eg håpar å verta utteken til ungdoms-EM i Danmark 1. - 8. juli, skyt Aslak inn. I mars vart han norsk meister for gutar i kadettklassen, og i fjor var han med og vann gull i lagskyting.

Tryggheimhelsing vil ynskja begge to lukke til framover, sjølv om det heldigvis ikkje står like mykje på spel for dei som det gjorde for Tambarskjelve.

Ingvar Fløysvik

Tryggheimkalender

Juni

Fre. 15. Avslutningsfest kl. 18.00. Tale av Sølvø Salte.

August

Lør. 11. - søn. 12. Elevstevne
Lør. 18. Skolestart og åpningsfest
Tirs. 28. Start møteuker

September

1.-9. Møteuker
13.-22. VG2-tur til Polen/Tsjekkia/Tyskland

TRYGGHEIMHELSING

Redaksjonskomité:

Kjartan Håland (redaktør)
Anne-Berit Gomo Aanestad (redaktør)
Sofie Braut
Ingvar Fløysvik
Bjørn Topnes

e-postadresse: post@tryggheim.no
Kasserer: Aud Bodil Voll
Bladet koster kr 100,- pr år.
Kontonr.: 3000.23.29626

Trykk: Lura trykkeri AS
Layout: Tubb (Oddbjørn Myklebust)

Elevstemne på Tryggheim 13.-14. august

Vi prøver å nå alle med ei personleg innbyding, men vil gjerne få innby dei vi eventuelt ikkje får tak i, gjennom Tryggheimhelsing. Alle som slutta på skulen i 1952, -62, -72, -82, -92 og 2002 er hjarteleg velkomne til Tryggheim desse dagane.

Dersom du treng overnatting, får du det gratis, både for deg sjølv og evt. ektefelle, men då er det fint om du gir beskjed til skulen, anten på tlf. 51 79 80 00 eller via e-post til elevstevne@tryggheim.no på førehand.

Program:

Laurdag 11. august

- kl 15.30: Kaffi
- kl 18.00: Festkveld
- Kort årsmøte i elevlaget
- Tale av Leif Thingbø
- Glimt frå skulen
- Jubilantinnslag
- Gåve til Tryggheim
- God matøkt
- Samling i elevgrupper etter festen

Søndag 12. august

- kl 09.00: Frukost
- kl 11.00: Møte. Tale av Gjermund Viste
- kl 12.30: Middag og avslutning

Visste du at...

Kristine Eggebø (HS/HP/PB 05-08) og Trond Erik Wennevold giftet seg 31. mars
Lina Maria Nielsen (HE 08-09) og Jarle Gundersen giftet seg 28. april
Ørjan Frøvik (EL 01-02) og Jeanette Kalmar Markussen giftet seg 5. mai

Aslak T. Sande (1STb 11-12) vant gull i NM i bueskyting i mars.

Morten Skjærpe Knarrum (AF 96-99) vant nylig 1. plass i «Unge talenter», åpen klasse, i regi av Norsk Designråd for designermøbler han har laget til norske fengsler. I prosjektet har innsatte fått være med på å utvikle og bygge en spisestuekolleksjon, og nå går snart prototypene av stolene til Morten verden rundt etter stor interesse fra designutstillinger og -festivaler.

Vi gratulerer med både ekteskapsinngåelse og andre bedrifter!

Dersom dere kjenner noen som bør være med på denne listen, er det flott om dere gir oss melding om det. Send en e-post til aaanestad@tryggheim.no eller ring eller skriv til skolen. Tips oss!

RØYK UT, SYKKEL INN

Traktor og paller gjør nytten når røykeskuret skal bort.

Røykeskuret, populært kalt Røykheim, som har gitt ly for nordavinden for mange røykesugne gjennom de siste åra, står for fall. Rett før påske ble det trukket av grunnen av ivrige byggfagelever og -lærere godt hjulpet av Tryggheims røde traktor. Til sommeren skal det fjernes helt. Da blir det verken røyking utenfor eller i skoletida på skoleområdet.

I stedet kommer det et lenge etterlengta sykkelskur. Byggfagfolka har allerede forskalt og er i god gang med å lage til en ny sykkelparkering. Og vi i Tryggheimhelsing tror og håper at dette bidrar til friskere luft i lungene på enda flere av de flotte ungdommene vi har her til daglig.

Bjørn Topnes

Tryggheim-Cup og Grand Prix

Fredag 21. april arrangerte russen Tryggheim-cup (fotball). Laurdag var det Grand Prix. Då kom gjester både frå Lundeneset vgs. og frå andre skular. Nedanfor er nokre bilete frå arrangementa.

Billettkontoret under Grand Prix (foto: Brian Taksdal Engen)

Vinnarlaget i cupen. Frå venstre Trond Brandal, Morten Augestad, Kristoffer Bergane, Vidar Gjedrem, Geir Magne Staurland og Jone Olsen (foto: Ingrid Vatnar Olsen)

Smilande jenter (foto: Ingrid Vatnar Olsen)

Interesserte tilskodarar til fotballkampane (foto: Ingrid Vatnar Olsen)

Tryggheimbabes (foto: Ingrid Vatnar Olsen)

Russen (foto: Brian Taksdal Engen)

Frida Bekkelund og Joakim Håland (foto: Brian Taksdal Engen)

Thea Flesjå i aksjon (foto: Brian Taksdal Engen)